

Idéburet Offentligt Partnerskap (IOP) för stärkt samhällsdeltagande och ökad delaktighet i Biskopsgården

1. Bakgrund och förutsättningar för partnerskapet

1.1 Biskopsgården

Biskopsgården är ett område med stora socioekonomiska utmaningar där flera socioekonomiska riskfaktorer sammanfaller. Här är arbetslösheten, ungdomsarbetslösheten, trångboddheten och ohälsotalen högre jämfört med nästan hela Göteborg. Årsinkomsten i området är lägre än genomsnittet i Göteborg och ungefär 40 procent av barnhushållen i västra Biskopsgården lever i relativ fattigdom. I Biskopsgården finns ett behov av meningsfull sysselsättning i alla åldrar då arbetslösheten (18–64 år) är två till tre gånger högre än Göteborgssnittet beroende på primärområde. Enbart 29 procent av barn och unga är med i en idrottsförening. I området finns även utmaningar kopplat till lågt valdeltagande, låg delaktighet och inflytande, liksom för tillit och trygghet. För att åstadkomma en god och jämlik hälsa är det viktigt att främja alla individers möjligheter till kontroll, inflytande och delaktighet i samhället och i det dagliga livet. Ur ett demokratiperspektiv är det viktigt med olika former av arenor som möjliggör inflytande och delaktighet. För att bemöta dessa utmaningar, samt möjliggöra delaktighet och inflytande, krävs organisationsskridande samverkan, vilket prioriteras av medverkande parter utifrån sin erfarenhet, kompetens och verksamhet/uppdrag.

1.2 Tidigare samverkan mellan parterna

Biblioteksvännerna i Biskopsgården är en förening som är välförankrad med stor verksamhet i området och som lyckas samla deltagare från hela Biskopsgården. Föreningen har, och har haft, regelbunden kontakt och olika samarbeten med ingående avtalspart de senaste åren. Med stöd i avtalet har föreningen drivit bland annat föreningscenter, läxhjälpcenter på Friskvåderstorgets bibliotek och i Länsmansgården, organiserat folkhälsofrukostar, bruncher och hälsofrämjande aktiviteter för barn och föräldrar. Det lokala arbetet, samt det nationella projektet beskrivet nedan, har medfört viktiga erfarenheter som kommer ligga som underlag för fortsatt samverkan.

Under perioden 2022–2024 deltog Göteborgs Stad, genom förvaltningen för Demokrati och medborgarservice, samt Biblioteksvännerna i Biskopsgården, tillsammans i regeringsuppdraget ”Delaktighet och deltagande i den lokala demokratin”.

Regeringsuppdraget genomfördes i samarbete med Jämställdhetsmyndigheten som ansvarig myndighet. Syftet var att bygga systematisk kunskap och skapa bättre förståelse för de faktorer som har betydelse för ökad delaktighet och deltagande i den lokala demokratin. Uppdraget innefattade två delstudier varav den ena handlade om att öka kunskapen om

förtroendevaldas arbetsmiljö och arbetssituation och den andra handlade om att öka kunskapen om medborgares delaktighet i den lokala demokratin.

Under slutet av 2024 kom resultaten och de publicerades bland annat i form av en metodhandbok som går under namnet ”ENGAGERA DITT LOKALSAMHÄLLE - Metodhandbok för att stärka jämställdhet och jämlikhet i organisationer och bostadsområden”. Inom ramen för detta samarbete har Biblioteksvännerna i Biskopsgården under hösten 2022 och våren 2023 genomfört drygt 200 intervjuer med boende i Biskopsgården, samt 16 djupintervjuer, för att identifiera behov och möjligheter för att bidra till stärkt jämställdhet, delaktighet och deltagande. Med avstamp i resultaten kring förutsättningarna för medborgares delaktighet i den lokala demokratin tas arbetet vidare under 2025.

2. Om parterna

2.1 Biblioteksvännerna i Biskopsgården

Biblioteksvännerna i Biskopsgården är en politiskt och religiöst obunden ideell förening med säte i Biskopsgården. Föreningen arbetar med lärande och kulturverksamheter, gratis och öppna för alla, och har sedan starten 2012 arbetat med att lyfta fram biskopsbors behov och tillvarata boendes resurser. Under perioden juli 2020-april 2022 har föreningen, med stöd av finansiering från Delegationen mot segregation (DELMOS), vidareutvecklat, fördjupat och breddat verksamheten och samarbetet mellan boende, biblioteket, föreningar, tjänstepersoner och andra aktörer i Biskopsgården med syfte att synliggöra, mobilisera och stärka delaktigheten hos boende och föreningar i Biskopsgården. Målet har varit att bidra till områdesutveckling och därigenom minskad segregation. Under perioden 2022–2024 ingick föreningen i Jämställdhetsmyndighetens treåriga samarbetsprojekt ”Delaktighet och deltagande i den lokala demokratin” tillsammans med flera kommuner och andra ideella föreningar i Sverige med invånarstudier, kunskaps- och erfarenhetsutbyte och lokalt utvecklingsarbete.

Föreningen har under åren haft en nära och regelbunden dialog med Göteborgs stad bland annat genom insatser kopplade till föreningsstöd, trygghetsfrågor, folkhälsa och samverkan med bostadsbolagen. Exempelvis under 2020–2024 har föreningen haft 120 timanställda/deltidsanställda i föreningens verksamheter, projekt och event. Föreningen har tagit emot sammanlagt 68 ferieungdomar genom Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsförvaltningen. Dessa har bidragit till skapande aktiviteter för barn, unga och föräldrar under sommar- och höstlov. Under 2023 etablerades även samverkan med Ung Extra på socialförvaltningen Hisingen där sammanlagt 30 ungdomar har stärkt upp flera av föreningens verksamheter såsom läxhjälp, läsfrämjande, schack, rörelsegädje, boende- och föreningscenter, barnaktiviteter, berättarkafé och olika event och samarbeten i Biskopsgården.

2.2 Socialförvaltningen Hisingen, Göteborg Stad

Socialförvaltningen ska utifrån befolkningens behov och kännedom om lokala förhållanden vara en aktiv part på Hisingen när det gäller insatser inom trygghetsarbete, krisstöd, sociala erfarenheter i samhällsplaneringen, folkhälsoarbete och samverkan med civilsamhället. Inom samordningsuppdraget ingår även att samordna stadens lokala folkhälsoarbete utifrån ett samverkansavtal mellan Delregional nämnd Göteborg och socialnämnd Hisingen. Ett av målområdena för det lokala folkhälsoarbete är ” Öka förutsättningarna för delaktighet, inflytande och tillit” och går i linje med det arbete som utvecklas i samverkan med civilsamhället där en av satsningarna är IOP avtal med Biblioteksvännerna.

3 Partnerskapets syfte

Genom att tillvarata erfarenheterna från föregående avtal tar nu samarbetet ett ytterligare kliv för att omsätta erfarenheter i aktiviteter och invånarstyrda initiativ. Syftet med detta partnerskap är att samverka kring att stärka biskopsbornas engagemang och delaktighet. Genom att bjuda in, ta tillvara och stötta deras egna idéer och initiativ, oro och omsorg som aktiva medskapare för att förbättra sitt närområde. Den medborgardrivna och medskapande ansatsen bygger vidare på det breda engagemanget som synliggjorts i intervjuer och deltagandeprocesser i samarbetet med jämställdhetsmyndigheten, med stöd i ABCD som perspektiv (Mapping Community Capacity John L. McKnight John P. Kretzmann).

Genom att ingå som parter i detta avtal förbinder vi oss att värna om samhällsengagemanget som samarbetet startat upp men även att bidra till att bistå i lösningar och utveckling av verksamheten. Grunden till avtalet bottnar sig i en av de lärdomar som förstärkts i och med projektet med Jämställdhetsmyndigheten där man ser att "Civilsamhället och föreningsliv är viktiga för att fånga upp underrepresenterade grupper engagemang och delaktighet" (ENGAGERA DITT LOKALSAMHÄLLE - Metodhandbok för att stärka jämställdhet och jämlikhet i organisationer och bostadsområden, s.6).

Biblioteksvännerna bjuder in till forum för lärande och medskapande i Biskopsgården för att engagera biskopsbor i det lokala områdesarbetet och genom det arbetet stärka den lokala demokratin. Arbetet ska grunda sig i att arbeta med biskopsborna som en resurs och som en aktiv del av utvecklingen i sitt lokalområde. Socialförvaltningen stöttar arbetet genom att vara en möjliggörare för att stärka samverkan mellan civilsamhället och Göteborgs stad genom att ta emot och vid möjlighet omsätta det biskopsborna behöver stöttning i för att genomföra (se frågan 2 och 3 nedan). Arbetet utgår ifrån följande tre frågor:

1. What can we do for ourselves, with no outside support?
2. What can we do for ourselves with a little outside help?
3. What do we need outside actors to do for us?

4 Delmål och insatser för samverkan under 2025

Det långsiktiga målet är att stärka den lokala demokratin genom aktivt medborgarskap i området.

Samverkan under 2025 inom detta IOP omfattar följande delmål och insatser:

Delmål	Insatser
Delmål 1: Öka biskopsbors delaktighet och inflytande i lokalsamhället genom att bjuda in till ytor och sammanhang för samtal och aktivitet	• Fortsatt arbete med ABCD för samtal med invånare om deras resurser, kompetenser och engagemang som omsätts i praktiskt görande i närområdet.

	• Möjliggöra plattformar för dialog mellan invånare, tjänstepersoner och politiker för att synliggöra och omsätta invånarnas perspektiv, röster, kunskaper, erfarenheter och behov
--	--

5 Målgrupper

Utifrån jämlikhetsrapporten 2023 så är livsvillkor ojämlikt fördelade i befolkningen, och det påverkar människors samhällsdeltagande. Då hela Biskopsgården är ett område med stora socioekonomiska utmaningar så ska insatserna inom detta IOP vara öppna i sitt genomförande och med låg eller ingen kostnad för en hög grad av tillgänglighet.

Målgrupper **för samarbete** inom partnerskapets arbete är även civilsamhällets organisationer i samverkan med stadens lokala aktörer. Arbetet inom detta IOP möjliggör också en långsiktig samverkan tillsammans med den verksamhet som kulturaktören Meeting Plays bygger upp i ett separat IOP tillsammans med socialförvaltningen Hisingen.

6 Parternas åtaganden

Biblioteksvännerna i Biskopsgården

- åtar sig att medverka i styr- och arbetsgrupp enligt detta avtal
- åtar sig att utforma och genomföra insatser i linje med partnerskapets syfte och mål
- åtar sig att följa upp och presentera ekonomi, verksamhet och processer som enligt detta avtal möjliggjorts på styrgruppsmöten i juni och december.
- åtar sig att dokumentera det arbetet som genomförs i linje med avtalet

Socialförvaltningen Hisingen

- åtar sig att medverka i styr- och arbetsgrupp enligt detta avtal
- åtar sig att kalla till arbets- och styrgruppsmöten
- åtar sig att lyssna in, bidra med kunskap och stöd, och utreda möjlighet till att möta det invånarna lyfter inom fråga 2 och 3 ovan

7 Verksamhetsplanering, uppföljning och metodik

7.1 Dokumentation

Biblioteksvännerna i Biskopsgården ska i juni presentera en plan för årets arbete på styrgruppen och i december presentera uppföljning. Presentationen stäms av i arbetsgrupp inför styrgrupp.

7.2 Redovisning

Biblioteksvännerna i Biskopsgården ska i december sammanställa, och presentera, en skriftlig rapport till styrgruppens sista möte för året samt en mindre presentation i juni. Rapporten ska redovisa verksamhet, effekter av verksamheten, eventuella avvikelser och ekonomiskt resultat för respektive insats i partnerskapet.

I slutet på året ska föreningen besvara en frågeställning utifrån att de erhållit folkhälsomedel:

- Beskriv kortfattat genomförda insatser, dess tilltänkta målgrupp och upplevelse av insatsens effekter

7.3 Årsmöteshandlingar

Biblioteksvännerna i Biskopsgården ska säkerställa att aktuella årsmöteshandlingar efter genomfört årsmöte skickas in som underlag till styrgruppen. Dessa ska inkludera:

- Underskrivet årsmötesprotokoll
- Verksamhetsberättelse för föregående år
- Underskriven revisionsberättelse för föregående år
- Bokslut med resultat och balansräkning för föregående år. Resultaträkningen ska specificera intäkter och kostnader så att det tydligt går att knyta uppgifterna till insatserna som ingår i detta IOP. Utöver en allmän redovisning av genomförd verksamhet ska även insatserna som ingår i IOP redovisas specifikt, exempelvis i ett budgetutfall.

8 Organisation och samverkan

8.1 Styrgrupp

I styrgruppen ingår minst en representant från varje avtalspart. Varje part får ta beslut om vem som ska kallas till styrgruppsmöte. Utsedda personer måste ha/tilldelats mandat att fatta beslut avseende ekonomi, verksamhet och uppföljning eller ha förberett beslut före möte.

Styrgruppen följer upp insatserna på strategisk nivå och ansvarar för att partnerskapets gemensamma intention och målsättning följs, liksom att samtliga avtalsparter bär ansvar för sin del av avtalet. Vid samtliga beslut om förändringar eftersträvas att beslut fattas i konsensus. Om enighet vid beslut inte nås se avsnitt *Omförhandling, tvist och utträde av partnerskapet*.

Styrgruppsmöte 1 (juni) behandlar som minst:

- Plan för arbetet/årsplanering och budget för kommande halvår
- halvårsuppföljning/presentationen av verksamhet och budget
- bereda beslut om förlängning av IOP

Styrgruppsmöte 2 (december) behandlar som minst:

- årsuppföljning av verksamhet och budget för innevarande år
- utvärdering och lärande
- beslut om förlängning

Underlag till beslut måste vara styrgruppen tillhanda senast 14 dagar i förväg.

Socialförvaltningen Hisingen är sammankallande till styrgruppsmöten, upprättar dagordning och för anteckningar.

8.2 Arbetsgrupp

I arbetsgruppen ingår minst en representant från varje avtalspart. Varje part får ta beslut internt om vem som deltar i arbetsgruppens möten.

Arbetsgruppens möten sker minst fyra ggr under året för att stämma av/omsätta det löpande arbetet och förbereda styrgruppsmöten.

Arbetsgruppen har ansvar för att:

- övergripande årsplanering för genomförande och uppföljning av verksamhet
- insatser utformas och genomförs i linje med partnerskapets målsättning och intention, inklusive förändringar av insatser. Vid betydande förändring eller avvikelse från planerad insats och budget ska styrgruppen informeras och förändringarna ska godkännas i förväg utifrån rätt mandatnivå.
- inför styrgruppsmöte fastställa underlag och utskick av relevanta handlingar.

Socialförvaltningen Hisingen är sammankallande för arbetsgruppens möten och upprättar dagordning.

9 Värdegrund

Parterna i denna överenskommelse är självständiga och jämbördiga. Varje parts integritet och oberoende ska respekteras av den andra parten. Parterna ansvarar var och en för sig för sin insats och åtagande, samtidigt som varje parts särart och mervärde ses som en tillgång till partnerskapet. Avtalet bygger på förståelse och respekt inför parternas olika förutsättningar, öppenhet för kompromisser, dialog kring avtalets innehåll som karaktäriseras av ömsesidig tillit, transparens och långsiktighet.

Aktiviteter, processer och insatser som ryms inom detta IOP ska förhålla sig till demokratiska principer och säkerställa en värdegrund utifrån de mänskliga rättigheterna.

10 Ekonomi och finansiering

Den ekonomiska omfattningen för partnerskapet specificeras nedan. Under avtalets tidsram kan nya medel och aktörer tillkomma och befintliga justeras. Beslut om nya medel och aktörer görs i enighet i styrgruppen. Om beslut fattas om förlängning av avtalet förhandlas ny budget för den nya avtalsperioden mellan avtalets parter.

10.1 Finansiering

Under 2025 bidrar förvaltningen med följande finansiering:

Socialförvaltningen Hisingen, folkhälsa	500 000 kr
Totalt	500 000 kr

10.2 Fakturering

Biblioteksvännerna i Biskopsgården fakturerar genom elektronisk faktura enligt följande:

Folkhälsa (Socialförvaltningen Hisingen) faktureras för hela årets belopp i januari 2025.	<u>Faktureringsadress</u> N166 Socialförvaltningen Hisingen Intraservice 405 38 Göteborg Mottagarkod: 6022A
---	---

På fakturans ska anges:

- Organisationens namn och eventuellt organisationsnummer
- Angivelse av vad fakturan avser

Räntelagens bestämmelser om dröjsmålsränta kommer att tillämpas.

11 Period för avtal

Intentionen för detta IOP är långsiktig och fördjupad samverkan mellan parterna. Alla parter ser långsiktigt på detta partnerskap vilket är en grundförutsättning för avtalet. Detta avtal avser perioden 2025-03-31 till 2025-12-31 och reglerar åtaganden, organisation och de ekonomiska förutsättningarna för organisationernas verksamheter knutna till partnerskapet.

Ställningstagande till förlängning eller omförhandling ska skriftligen tas av varje part senast en månad innan partnerskapet upphör. Parterna bestämmer själva vilken period som avtalet ska komma att gälla. Om avtal inte förlängs eller omförhandlas upphör avtalet vid avtalets slutdatum.

Alla parter är fria att utveckla sina verksamheter utanför partnerskapet.

Omförhandling, tvist och utträde av partnerskapet

Alla parter kan påkalla omförhandling av bestämmelse i detta avtal.

Vid betydande förändring eller avvikelse från planerad insats och budget ska styrgruppen informeras och förändringarna ska godkännas i förväg utifrån rätt mandatnivå.

Om någon av parterna inte uppfyller villkoren för partnerskapet eller brister i sina åtaganden eller det råder väsentligt förändrade omständigheter ska alla medverkande parter föra en dialog om huruvida partnerskapet kan fortsätta.

Om parterna skulle anse att IOP inte längre fungerar som samverkansform ska tidigare samverkansform övervägas.

Varje part har rätt att häva överenskommelsen om någon annan part inte fullföljer sina åtaganden och rättelse ej sker utan dröjsmål trots skriftlig erinran.

Om tvister uppstår ska dessa i första hand lösas genom dialog mellan avtalsparterna. Om parterna inte når uppgörelse kan part häva alternativt omförhandla överenskommelsen.

Om part använt medel uppenbart utanför ramen för avsedda ändamål äger övriga parter rätt att framställa krav på återbetalning av belopp som berörs av felaktig medelsanvändning. Resterade parter ska i sådant läge föra en dialog om huruvida deras insatser kan fortsätta.

Skulle Biblioteksvännerna i Biskopsgården ha för avsikt att ingå samarbeten som kan likna syftet med detta partnerskap ska de snarast informera övriga parter i avtalet.

Överlåtelse av överenskommelsen

Denna överenskommelse får inte överlåtas på tredje part utan parternas respektive skriftliga godkännande.

Ändringar och tillägg

Tillägg till eller ändringar i detta partnerskap ska upprättas i skriftlig form och undertecknas av samtliga parter.

Lagar och förordningar

Det åvilar ideella föreningen Biblioteksvännerna i Biskopsgården att tillse så att gällande lagar och förordningar följs samt att eventuella tillstånd och behörigheter för att utföra verksamheten innehas.

12 Underskrift av ingående parter

Detta avtal är upprättat i tre identiska exemplar där parterna tagit var sitt original.

För Biblioteksvännerna i Biskopsgården

Göteborg 2025–03–

Gülüzar Tuna, firmatecknare

Randi Myhre, firmatecknare

För Socialförvaltningen Hisingen

Göteborg 2025–03–

Marie Larsson, förvaltningsdirektör